

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Közbenjárók és ellenőrzők.

Ahányszor a politikai válság kiélesedik, mindig megjelennek a közbenjárók, a mentők, homo regiusok, akik gyártják a különféle kibontakozási terveket, tanácskoznak, kapacitálnak és utaznak Bécsből Budapestre és viszont.

Ezek a királyi emberek szintén specialitásai a magyar politikai életnek. Felelősség nélkül járnak kelnek, ígérnek, formális királyi felhatalmazás nélkül kormányt alakítanak, szóval a két alkotmányos tényező közé állanak s közvetítik az alkudozást. Politikai ügynökök, akik természetesen legelső sorban a megbízójuk érdekeit képviselik, mert onnét néz ki a provízió címek, rendjelek és méltóságok alakjában. A fődolog az, hogy a másik részen az ellenértéket leszorítsák s az árut olcsón szállítsák.

Most az egyszer pláne olyan ügynök jelent meg a láthatáron, aki ingyen akarta Bécsnek liferálni az egész magyar parlamentet, sőt ha jól megnézzük az üzletet, még rá is fizettetett volna a gscheftre a függetlenségekkel, akik követeléseikből nem kaptak volna ugyan semmit, hanem Kristóffy a nyakukra ülhetett volna, hogy ellenőrizze a választói reform megalkotását.

Hát nem cinizmus ez? Van lelke egy magyar embernek — aki még pártatlanságra is hivatkozik — ezt a komédiát közvetíteni? Lehet még alkotmányos érületű magyar politikus, aki Kristóffy nevét, mint aktív kormányférfiúért szóba is hozza?

A nemzeti küzdelemnek elnevezett alkotmányos harc történetére mindenki emlékszik. Nem kell bizonyítékokat keresni arra, hogy minden darabont számára lehet feledés, talán bocsánat is, csak Kiróstoffyt nem lehet feledni, neki nem lehet megbocsátani soha. Ha az árulásban van fokozat, Kristóffy árulása a legfelsőbb foku. És ugy belerögződött a magyarok szívébe

az a tudat, hogy ez az ember a hatalomért kész feláldozni mindent, hogy szinte megborsózik mindenkinek a háta, amikor vissza akarják erőszakolni a közélet mezejére.

Vagy talán azt kívánják, hogy felejtjük el a törvénytelen rendeleteket, a királyi biztosokat, a vármegyék autonómiájának felfüggesztését, a szuronyokkal való garázdálkodást, azt az elbizakodott gögőt, amelylyel Kristóffy az alkotmányserelmeket összehalmozta. Egy olyan embert akarnak politikai ellenőrré feltolni, aki erőszakkal akarta letörni a jogra, törvényre, alkotmányra hivatkozó nemzetet, aki a Bachus pincében összevásárolt csavargókkal akarta reprezentáltatni a magyar munkásságot és hogy megalázhassa a nemzet eddigi vezető osztályát, kész a nemzetiségek tulsulyát elősegíteni, hogy behódoltassa Magyarországot Bécsnek.

Igen, ezt az urat szeretnék Kossuth, Apponyi, Andrássy kollégájává vagy ellenőrévé tenni, jóllehet mi Bachhal emlegetjük egy sorban.

Arról olvastunk, hogy Lukács László, a homo regius, a kibontakozást közvetítette és Kristóffyhoz hozta a tarsolyában, de hogy a függetlenségi párt, a parlamenti többség követeléseinek teljesítéséből bármit is megígért volna, arról nem beszélt a fáma.

Olyanformán jött, mint Haynau. Unbedingte Unterwerfung. Feltétlen behódolás. Egyéb ut nincs. Tehát következék egymég rosszabb állapot; a koalíció maradjon együtt s öleljen a keblére néhány darabontot, akik majd gondoskodnának arról, hogy a bécsi kovász megsavanyítsa a magyarok kenyerét.

Csak természetes és magától érthető dolog, hogy Lukács László nem tudott sikert elérni. Kereken visszautasították. A kínálkozást nem fogadta el senki, sőt — amint írják — a nemzeti társaságokban sem fogadták rokonszenvesen a közvetítés-

nek azt a módját, amely az országgyűlési többség megalázását célozza. Az ügynököt tehát kitessékelték. De az ügynökök természetrajzából következik, hogy vissza fog térni. A nagy koffert felvitték Bécsbe, ahol új mintákat raknak bele. Valami kis nemzetiszinü maszlaggal majd csak megbolondítják, ahogyan már szokták. Azután újra jön a vigéc, friss mustrákkal. Talán Khuen-Héderváryval, vagy Lányival.

Egyik másik lap azt is írta, hogy nem lehetetlen, miszerint valamiféle ricset mégis létrejön. Ideiglenesen bár, de lesz kormány, amely belemegy az alkuba.

Nehéz elhinni, de annyi furcsa példa van már előttünk, hogy fel lehet tenni. Ebben az országban semmi sem lehetetlen. A falhoz állítanak bennünket, a mellünknek szegeznek a puskát és úgy alkudoznak velünk.

Azután következik az opportunizmus, a nagy ménkü józanság, a mindenekelőtt való bölcs belátás és észre sem vesszük, benne van a kezünk a csapdában.

Kerülgetni, csürni csavarni kell minden kényes kérdést, amely Bécsben nem tetszik; ki kell küszöbölni minden ütköző pontot a békességért, szóval: Maul halten und weiter dienen.

Igaz, hogy a szélsőségeknél többet ér a békés haladás; igaz, hogy a radikális irányok csak kivételes időkben tesznek nagy szolgálatokat a köznek; de ki az ördög fogja az arany középutat keresni és a mérsékletet megtartani akkor, amikor csufolódnak, játszanak minden joggal, nemzetek érdekével és minden kérésre, kívánságra, óhajtásra merev tagadás vagy cinikus békeajánlat a válasz.

Ez a politika a legalkalmasabb arra, hogy a legszélső irányba terelje az egész országot.

A mostani helyzet intő jel: vigyázzunk, mindenre el lehetünk készülve.

Hornyoszsindely, hódfarku cserépszindely, alagsó, burkolótégla,

• keményre égetett buroktégla •

• (Klincker) Istállók, folyosók és •

• átjárók részére. •

==== Bérmentve minden állomásra. ====

Első szombathelyi gőztéglagyár

••• Hübner testvérek és Pohl Gusztáv. •••

A válság lépésről lépésre, logikusan érett meg. Nem lehetett kitérni előle, nem lehet kitérni a következmények elől sem.

És bármekkora legyen a higgadtság, a békeszeretet, nem képzelhető, hogy legyen olyan királyi ember, aki csak úgy ingyen, minden követelmény elejtésével meg tudja csinálni a végleges kibontakozást.

Városi tisztújítás.

Zalaegerszeg város képviselőtestülete minden izgalom nélkül, szép csendben újból megválasztotta a tisztikarát. Más változás nem történt, mint Fischer László, aki évek hosszú során keresztül viselte a kultúrasi tisztséget, öreg kora miatt újabb megválasztásra nem reflektált s helyére megválasztották Kovács Lászlót, az ipartestület érdemes elnökét.

Habár zajtalan volt is a választás, mégsem volt az jelentőség nélkül való, mert a mostani tisztújítás ugyyszólván végleges állapotot teremtett a város elég viharos életében. Kifejezésre jutott az a bizalom, amellyel a város közönsége immár kipróbált tisztviselői iránt viseltetik s eltűnt még a nyoma is annak a visszavonásnak, azoknak az éles ellentéteknek, amelyek sokáig igazgatottságban tartották a város közéletét.

Sok éles küzdelem, vajudáson, sokszor — valljuk be — kicsinyes veszekedéseken kellett keresztülvergődnünk, amíg odáig jutottunk, hogy a tiszta tárgyilagosság uralkodik a városházán, úgy az adminisztrációban, mint a tanácskozáskorban.

Anélkül, hogy a város derék tisztikarának egyetlen tagját kisebbiteni, érdemeiket mellőzni akarnánk, az igazsághoz híven megállapíthatjuk, hogy a mai békés, nyugodt állapot megteremtése Dr Korbai Károly polgármester érdeme.

Zalaegerszeg város szerencsésnek érezheti magát, hogy Dr Korbai Károly a polgármesteri szék betöltésére vállalkozott. Nem volt az kényelmes bársonyszék soha s különösen nehezek voltak a viszonyok a polgármesteri válság idején. Bizony sok ember helyett fáj Zalaegerszeg polgármesterének a feje s egy egész város gondjait veszi magára, aki komoly célokkal, ügybuzgalommal és lelkiismeretes elhatározással fogadja el ezt a hivatalt.

Dr Korbai elhatározását nem is lehetett másval indokolni, mint a honvágygyal, a szülőföld iránti mélyes szeretettel. Feláldozta függetlenségét s elfogadott egy szegényesen dotált hivatalt, hogy haza jöhessen ebbe a szegény, küzködő városba, amelynek annyira szüksége volt egy egész férfura.

Rövid idő kellett ahhoz, hogy kivívja az álta-

A két öreg.

Öreg volt már mind a kettő, galamb fehér mindkettőnek a haja, lágy, jószágos mindkettőnek a tekintete. Hatvanon jóval felül volt már a férfi s az asszony nem sokkal fiatalabb. Ajkukon örökös volt a mosoly, örökös a vidámság, a gyermeki jókedv.

A két öreg az ablaknál ült, kéz a kézben, szorosban egymás mellett, mintha a hosszas távollét után mosolygó öregségükben akarnák pótolni azt, amit ifju korukban elmulasztottak; egymásé örökre, elválaszthatatlanul. Künn tavasz volt, napsugaras, virágos tavasz. Már nyitak az akácok, fürtös virágaikat millió döngiesélő méhecske röpködté körül. Örömmámorban uszott az egész nagy természet. A lány tavaszi szellő megrabolta a rózsát, a jáczintot s illatukat szétszórtá a levegőben, mintha csak szeszélyes, jókedvű tündérek illatos parfümökkel hintették volna be az egész nagy világot.

— Mikor még mi is fiatalok voltunk . . . szólt az öreg asszony.

— Igen, — szólt a férfi, — mikor még mi is dalt zengtünk a szerelemről, mikor még mi is epedtünk a szerelem édes esőjje után, mikor még mi is fiatalok voltunk, vidámak és bohók.

— Arany idők, — drága fiatalság, mi nem

lános elismerést, a bizalmat és tiszteletet, amelyet méltán megérdemel. Érezzük, hogy kiváló tehetségeink szinte szűk az a hatáskör, amelyet a mi kisszerű viszonyaink korlátoznak s látjuk, hogy őszinte odaadással dolgozik a város javáért. És nem tudunk neki mást adni, mint az elismerést. De ha ma még Zalaegerszeg város polgármesterének kezét és akcióképességét a viszonyok ugyyszólván lenyűgözik is; tehetségeinek érvényesítésére alig nyílik más tér, mint az egyensúlynak nagy nehézségekkel való fentartása: a jövőre nézve egészen más perspektíva és munkakör nyílik meg a város vezetője előtt.

A viszonyok tarthatatlanok. A községi törvény elavult; a városi szervezet és igazgatás nehézkes, drága; oda nem tartozó teendővel túlterhelt. A városok adósságban úsznak, jövődelmi forrásaik korlátozottak s elmaradottságukból kiemelkedni, új intézményeket létesíteni alig képesek.

Ezen változtatni kell. Kétségtelen, hogy a városok már a legközelebbi jövőben autonóm ügyeik intézése körül szabadabb kezét nyernek s ha az állami igazgatás közvetítésének terhei alól fel nem szabadulnak is, ezért kárpótlásban részesülnek. A kárpótlás új alapot nyújt a fejlődésre s a polgárság adóviselési képességének túlfeszítése nélkül reformokra, alkotásokra lehet gondolni.

A közgazdasági élet egész vonalán észlelhető pangásnak is van határa. Mihelyt politikai viszonyaink konszolidálódnak, el kell következnie a fellendülésnek is, amely első sorban a városokban fogja jótékony hatását éreztetni.

A konjunkturák a városokra nézve megváltoznak s a megváltozott helyzetet kell majd kihasználniok a városoknak, hogy a modernebb berendezkedés alapját lerakják.

Akkor fog majd bő alkalom kínálkozni arra, hogy a hivatott vezetők tehetsége érvényesüljön.

Addig is azonban, amíg a városi élet tágabb keretekben mozoghat, egész sor kisebb jelentőségű, de Zalaegerszegre nézve nem kevésbé fontos kérdések vár megoldásra. Elmaradottságunk szembeötlő. Igaz, hogy gyorsabb fejlődésre, rohamos haladásra nem lehet kilátás és legtöbb bajunkon — anyagi eszközök hiánya, valamint a közönségünket jellemző nemtörődőmség folytán — alig lehet egyelőre segíteni. De néhány sürgős kérdés elől kitérni nem lehet. A kaszárnyaépítés, utcáink rendezése, közlekedési viszonyaink javítása, iskoláink elhelyezése eléggé kipróbálják a vezetők erejét.

Szerencsénk, hogy újra a higgadt megfontolás lett urrá a képviselőtestületben s a polgármester nagy körültekintéssel készít elő minden ügyet.

A város ügyei jó kezekbe vannak letéve s meg vagyunk arról győződve, hogy ha felszabadulunk a mai keserves viszonyok nyűgéből,

élvezetük örömeit. Nekünk csak bánatot hozott a tavasz, szomorúságot a nyár, bűt a lombpergető ősz és lemondást a tél.

— Megöregedtünk, régen elmúlt a mi ifjuságunk. Szép emlékek, kora lemondásról, — hogyan is volt? Régen volt, — de igaz volt.

*

Tizenhétéves volt a leány, huszonkettő a fiu. Mind a kettő szininövendék volt. Mind a kettő előtt szép jövő ábrándos képe lebegett. Ofelia akart lenni a leány, Othello a fiu. Együtt szerepeltek az életet jelentő színpad deszkáin, együtt játszották, vagy — csak akarták játszani az élet drámájának nehéz szerepeit is. Hányszor megdobbant mendkettőjük szíve, mikor csak játékból suttogtak egymásnak szerelmes, édes szavakat, hányszor szökött arcukba az ártatlan szerelem hatása alatt a vér, mikor csak játékból esőkölték meg egymás igazi esőkra vágó ajakát, oh, hányszor, hányszor szerették volna egymásnak elmondani, hogy szerettek, szeress te is, — de az élet igazi színpadán gyáva volt mindegyikük, csendes, szótalan a fiu is, a leány is. Pedig szerették egymást nagyon, csak nem merték egymásnak bevallani.

Iluska, így hívták a leányt, valahol a külvárosban lakott. Nagyon picit volt a szoba, négy lépés a szélessége, alig öt a hossza. Egyetlen

Zalaegerszeg város hatalmas lendülettel lép az újabb fejlődés útjára.

Testedzés az iskolában.

Néhány évtized alatt nagyot fordult a világ járása minden téren. Egészen más célok és eszmék vezetnek az embereket s más képességek kellenek az életben való boldoguláshoz, mint ezelőtt.

Az ifjuság nevelésében is megváltozott az a mérték, amely az élet küzdelmeire képesítő ismereteket és kvalitásokat jelzi. A tisztán tudományos iskola esődje elközelgett s bevonulnak a humanizmusnak és a tudásnak szentelt falak közé a gyakorlati ismeretek, a testi nevelés, amelyeknek a közfellegés nagyobb értéket tulajdonít, mint az elméleteknek és az elvont tudományoknak s amelyekkel jobban is boldogul az ifju, mint a tiszta jeles érettségi bizonyítvánnyal.

Drágán fizették meg egész nemzedékek azt a tapasztalatot, hogy a tisztán szellemi, intellektuális irányban való nevelés fizikai degenerálódásra, satnyulásra vezet. A középosztály gyermekeinek akarat és képesség híján is végig kellett vergődniök a tudományos iskolán, hogy jövőjüket biztosítsák. És amíg a bizonyítványért és diplomáért küzködött, elfeledkezett a testéről, amelynek ellenálló erejét és ügyességét nem képezte ki.

A tudományos nevelésnek meg van a határa. Az emberi természet fellázad az ellen, hogy általánosítsák azt a nevelési rendszert, amellyel csak a kivételes tehetségek tudnak megbirkózni. És végre kezdtük belátni, hogy a tudományok művelésénél, az intellektuális élet fejlesztésénél is van fontosabb feladat, nagyobb cél: az önfentartás, az önvédelem. Az egyén nem tartozik a tudományoknak azzal, hogy feláldozza magát és az életét a tudásért; a nemzeteknél pedig öngyilkosság volna, hogy ha középső és legfontosabb osztályuk gyermekeit a tudás áldozatai gyanánt odaterelnék a muzsák oltáraihoz, hogy ott lassan elégjenek, elsenyvedjenek s egy satnyuló, idegbeteg generációnak váljanak elődeiv.

Nem a tudomány az oka, hogy a társadalmi felfogás elfordul a régi rendszertől. Nem a tudományt gyűlölte meg, hanem sokallja az áldozatot, amelyet annak megszerzéséért meg kell hozni és az az irány, amely ma a testi nevelést, a gyakorlati ismereteket és ügyességeket előtérbe helyezi, tiltakozás akar lenni az ellen, hogy erőset és gyöngét, a tehetségeset és szellemi szegényt egyaránt a tudományos iskolákban zsúfoltak össze s emellett elhanyagolták az életrevalóság emelését.

Igaz, hogy ma még nem lehet mult időben beszélni a középoktatás nagy hiányairól, de már egészen más szellem lengi át az iskolákat, mint amikor mi, talán nem is olyan régen, az iskola

ablaka a háztetőkre nézett; minden felől csak piros, meg fekete háztető, meg kémény, melyeknek fojtó füstje mind az ő szobájába verődött.

Elemér, az volt a fiuak neve, mindig hazakísérte az iskolából Iluskát. Szótlanul haladtak egymás mellett a köruton, messze, messze, egész Iluska házáig. A szívük tele volt reménnyel, szerelmes édes gondolatokkal, a jövő büvös terveivel, de az ajkukra nem jött hang, egy megváltó, boldogító szó. És ez így tartott hosszú hosszú ideig.

Mikor Iluska fölért szobájába, leült ablaka elé, tekintete messze szállt a háztetők fölött, valahol máshol, más világban, a hol szeretik egymást az emberek, a hol nem gyávák egymásnak megvallani szerelmüket.

Elemér ezalatt fel és alá sétált a ház kapuja előtt. Agyában száz gondolat járt örületes táncot, száz gondolat száz újabb gondolatot szült, melyek mégegyszer és mégegyszer és százszor inkább felkeltették égő szerelmét.

Oh hányszor akarta neki mondani:

Iluska kisasszony! — Vagy nem ez nagyon hideg, — hisz kollégák voltak. Talán így: Édes Iluskám!

— Nem lehet, így meg nagyon is bizalmas; ennyire még nincsenek. Végre megállapodott a megszólításban. Így fog neki szólni:

padjain ültünk. A régi vaskalapok eltűntek, a modern életet ismerő és annak követelményeivel számolni tudó férfiak foglalták el helyeiket az ifjuság vezetésében. Ma már nem csapják ki a fiút a gimnáziumból, ha puskát vesz a kezébe; nem csufolják ki, ha sportol, vadászik, testedző játékokkal foglalkozik; nem terhelik agyon a vakációit gyakorlatokkal s nem tekintik nagy érdemnek, ha bemagol 500 sort Ovidiusból; hanem fegyvert adnak a kezébe, és megtanítják arra az igazságra, hogy csak egészséges testben lehet egészséges lélek.

A középiskolákban a testedzés mindig nagyobb teret foglal s örömmel fogadta az egész közvélemény azt az újítást is, amikor a cöllövésat rendezreállítását. Tanuljanak a fiúk férfiaságot, ne féljenek a fegyvertől, ha katonák lesznek s a haza rájuk szorul; ne legyenek tisztán a betű rabjai; másrészt tanuljanak fegyelmet, rendet, engedelmességet, amelyek minden rendszeres testgyakorlatnak és sportnak elengedhetetlen feltételei.

Mi, akik még abban az időben jártunk iskolába, amikor súlyos bűn volt fegyverhez nyulni, legjobban tudjuk, hogy mekkora jelentősége van az ifjusági cöllövészetnek. Ezért nagy örömmel néztük végig a zalaegerszegi főgimnázium ifjuságának cöllövés versenyt. Ez volt az ifjuság első versenye s az érdeklődés, amely kísérte, jogot ad arra a feltevésre, hogy jövőben fokozottabb kedvvel s a társadalom széles köreinek részvételével mutathatja be az ifjuság a lövésben való ügyességét.

A cöllövészetnek a testedzésen és az ügyesség emelésén kívül fontossága is van. Az angolok, németek már régen megértették, hogy az ifjuságnak nem elég a betű s a háboruk sorsát nem a tudósok, hanem az edzett és értelmes katonák döntenek el.

Hiába ábrándozunk az örök békeségről, a népek azért csak háboruskodnak tovább. A háboruban pedig legértékesebb az az elem, amely öntudatos, mert művelt és jó katona, mert ért a fegyverhez, fegyelmzett és bátor. Ezek képezik a nagy tömegek lelkét, amely mozgat és összetart.

A testedzés általában fontos momentum egy nemzet életében. A nagy francia háborút nem Moltke vagy Bismarck nyerték meg és nem a francia tábornokok vesztették el. Azt a kockát, amely Mezières-nél, Sedannál, Saintquentin-nél a poroszok javára dőtt el, a német iskolamesterek perditették. A német testedzés emberemlékezet óta a néptanítók hatáskörében kezdődött. Görög minta nyomán az agyidegekkel együtt fejlesztették a kis germán lurkók izmait. Katonás lett a gyerek, még mielőtt katonasorba lépett volna.

Lomhábban hömpölyög a Duna vize, mint a Rajnáé, nem tudom; de bizonyos, hogy a testedzés terén még ma emelkedtünk oda, mint

— Iluska! Hallgasson meg, nagyon fontos mondani valóm van önnek.

Iluska tán így felelt volna:

— Beszéljen, Elemér, hallgatom.

— Nem tudom, észrevette-e már rajtam, óh, bizonyára észrevette, hogy én önt végtelenül, nagyon-nagyon szeretem.

Iluska erre lesütötte volna a két szép szemét, elpirult és — mélyen hallgatott volna. Elemér pedig így folytatta gondolatait:

— Nem vagyok már gyermek, pár hónap múlva kilépek a világot jelentő deszkákra, — ez az általános frázis nagyon tetszett neki, — s önálló ember leszek. Oh, Iluska, játszuk végig együtt az élet nehéz szerepét, fejezzük be mi Romeo és Julia félibenhagyott szerepét s legyünk boldogok együtt, örökre. Vagy, — gondolta tovább csüggedten, — ha nem szeret, mondja meg azt is, hogy ne kelljen szegény szívemnek sokáig kétségek közt vergődnie.

Iluska erre már bizonyára nekibátorodott volna, ráemelte volna ábrándos tekintetét s ezt mondta volna:

— Elemér! Régen vártam már magától ezeket a szavakat. Régen vártam, mert, — mert én is szeretem magát, szeretem titkon, már első találkozásunk óta, s oly boldog volnék, ha...

Elemér mint az őrlött rohamt végig az utcán,

a Schulmeisterneió a mult század közepén. Ma pedig már valóságos katonai kiképzésben részesülnek az ifjak s a hadsereg ugyyszólván kész altiszteket és tiszteket kap; a haza védelmére, a hadsereg kötelékén kívül is, ezer és ezer fegyverforgatásban jártas kéz áll rendelkezésre.

Puskát minden magyar fiú kezébe! Minden magyar gyerek megérdemli, hogy idejekorán megtanítsák célba löni. Szükség lehet még arra, hogy a fegyvert a serdülő nebuló is jól kezelje.

Az angol-bur háború sem volt más, mint cöllövészet. A cöll: az angol tisz, akit a bur fegyver kiválogatott a sorból.

A bur született vadász. Az angol gyerek pedig 12 éves korától kezdve járja a hadiskolát. Az iskola neve: brigade schol. A brigadéros a tanító, a katonák: egy csomó szőke, kék szemű fiú. Szombaton délutánonként azután kivonulnak a szabadba gyakorlatozni, célba löni.

És az apró Johnok mind lord Roberts-ek és herceg Wellington-oknak hiszik magukat.

Tanítástok csak meg a magyar fiukat a fegyver forgatására; csapogtassátok bele azt az öntudatot, hogy a haza védelme és jövője az ő kezükbe van letéve: csupa Hunyady János, Petneházy lesz az egész sereg. És nem okosabb ez, mintha Sasollnak, a vörös bőrűek nagy főnökének hőstettein lelkesedik, vagy Sherlock Holmes dekektiv fufangján medítál az iskolás fiú?

Szentségtörés volna a békét zavarni s a vérontás apostolának felesapni. A jelen a polgári munka kora. De a férfiaság és az ebből fakadó önbizalom mindig, békében is erőforrása marad a nemzeteknek. Ha pedig még egyszer el kell menni, legyen minden magyar ifju képzett cöllövő és edzett férfi.

Aktualitások.

(Tele vagyunk adóssággal.) Egy könyv fekszik előttem, amely Magyarország népének adósságairól beszél. Rettenetes nagy számok és sötét az a kép, amely ezek nyomán feltárul. Különösen a parasztság vagyoni helyzetét tünteti fel szomorú színben, pedig úgy láttuk, hogy a kisbirtokos az utolsó évben erősödött. De ekkora adósság mellett néhány jobb esztendő eredményét egy inséges év tönkretetheti.

A mi tejjel-mézsel folyó országunk népére néhány évtized óta olyan csapás nehezedett, melynek továbbterjedése elpusztulással fenyegeti ennek az ezeréves, vérrel áztatott magyar földnek szántó-vető népét. Ezt a súlyos csapást birtokosaink, kisgazdáink sivár anyagi helyzete hozta magával, akiknek legnagyobb része az idők folyamán teljesen eladósodott.

Szomorúan tapasztaltuk, hogy évről-évre fogy a magyar birtokosok száma s ez a költők által

szemei csillogtak, a kezeivel össze-vissza hadonászott, úgy hogy az emberek megfordultak utána s vagy kacagtak, vagy a kiket oldalba taszított, dühösen morogtak rája.

Másnap, harmadnap ugyanez történt; a napok, a hónapok multak, eljött a nyár is, az iskolát bezárták, válniok kellett. Iluska odahaza vánkossáiba temette az arcát, sirt, könnyezett keservesen, mert azt gondolta, hogy nem szereti az, a kiért szívesen feláldozná életét, egész jövőjét. Elemér meg százszor is megkísérelte, hogy bevallja neki szerelmét, de gyáva volt, gyáva, s szerelmes ifju szíve nem tudta volna elviselni a visszautasítást. A lány ment jobbra, a fiú ment balra, a szívük tele szerelemmel, tele osalódással, lemondással.

Multak az évek. Mikor ismét összekerültek, — bizony már mindkettőnek hajában ezüst szálak csillogtak. Mindkettőnek szíve nagyot dobbant, mikor viszontlátták egymást, kacagtak, talán titkon még egy eltévedt könyesepp is csillogott szemeikben.

— Vacsorázzunk együtt, — szólt Elemér, hisz annyi mondani valóm van egymásnak.

A pezsgőnél azután Elemér, az agglegény, ki már jóval felül volt az ötvenen, így szólt Iluskához, a vénleányhoz:

— Emlékszik még rá, Iluska, mikor még

megénekelt aranykalászszaal ékes rónaság idegen embereknek érleli kalászszaal.

Mert a föld, egyes rossz éveket leszámítva, ma is úgy fizet mint hajdanán, sajnos azonban, nem azoknak, akik azt keservesen megszerezték.

Szinte elrémül az ember, ha az idegen tulajdonba átment magyar földbirtokok tulajdonosainak névsorát látja és még jobban elszomorodik, ha a statisztikát olvassa arról az óriási teherről, mely Magyarország dúsvetésű földjét nyomja.

A tiz milliárd korona értékűre becsült magyar földet ugyanis nem kevesebb, mint 70 százalék adósság terheli s ha a statisztikusok számításait figyelembe vesszük, úgy ma a magyar földbirtokra nehezedeő teher 7 milliárd koronát tesz ki, mely hat százalékkal számítva, évenként 400 millió korona kamatot jelent.

És a jelzett statisztika csak a betáblázott adósságokat mutatja. Hol vannak ezenkívül gazdáinknak a váltóadósságai, magánosoknál és uzsorásoknál levő magántartozásai, melyek szintén milliókra rugnak és amelyek még a nyilvános adósságoknál is jobban nyomják a gazdaember vállait.

És ezt az adósságot megdöbentővé teszi még az is, hogy ahelyett, hogy fogyna, még 200 millióval növekedőben van.

Szörnyű elgondolni is, hogy Magyarországon évente majdnem 2000 család lesz koldussá az adósság súlya alatt való összerokadásban s ezeknek legnagyobb része magyar kisgazda. Nagyon szomorú jelenségek ezek, amiben csak az a sovány vigasztalás van, hogy más országokban is úgy van. Angliában, Ausztriában, Olaszországban szintén 60 százalékra számítják a föld terhet, egyedül Poroszország dísekedhetik azzal, hogy a földbirtok értéke ott félig sines eladósodva.

Ne higyük azonban, hogy csak a gazda van eladósodva. Adósságban úszik itt minden osztály, a kisgazdától egész a felső tízezerig. Az ellenkező a kivétel.

Persze ennek az állapotnak az okairól sokat lehetne írni. Annyi az ok, hogy valamennyit fei sem lehetne sorolni. Csak egyik fő okra mutatunk rá.

Tudjuk-e mi azt, hogy szegénységünknek egyik fő oka a pályatévessztettség? Az ügyvéd, akinek kereskedővé kellett volna lennie, nyomorogni fog egész életén át; az iparos, aki utálja a pályáját, sohasem fog vagyorra szert tenni, hanem adósságokban morzsolja le egész életét. A földműves, akivel paraszti egyszerűségét megutáltatták lelketlen igazgatók, hűtlen lesz az anyaföldhöz.

És ez így van nálunk jóformán minden vonalon.

De ebből aztán az is következhetik, hogy mindenki többnek akar látszani, mint a mennyi. Ez meg örökös küzködésre, adósságokra vezet,

gyermekek voltunk, hogy szerettem én akkor magát.

— Igen, — mikor még gyermekek voltunk, — szót elmélázva a vénleány, — én is szerettem magát, nagyon szerettem.

— De én gyáva voltam bevallani. Óh mennyit szenvedtem. Hány keserves éjszakát töltöttem álmatlanul. Hányszor megbántam gyáva-ságomat. De pótoljuk ki most azt, amit akkor elmulasztottunk. — Iluska, legyen a feleségem.

A vénleány rávetette tekintetét az agglegényre.

— Már késő kedves barátom. Miért nem szólt akkor, vártam, epedve vártam; lássa, előtte volt a pezsgő s maga nem üritette ki. Rózsa voltam, s maga nem tüzött keblére. Most már késő. Megörögedtünk.

— De tán nem késő még. Ha nem szakítottuk le a tavasz rózsáját, ápoljuk az ősz virágát, talán lesz még számunkra is illata.

A domonkosok templomában egy öreg pár esküdött örök hűséget.

Somogyi Gyula.

ami pedig megint csak a szegénység terjedését jelenti.

Az adósságesinálók és a nagylábon élők teszik ki a sikkasztók és csalók nagy százalékát. A sikkasztók és csalók teszik tönkre a bennök bizó ekzisztenciákat.

Ime, egyik ok szüli a másikat. Olyan ez, mint a kör, amelyben csak keringeni lehet, vagy megállani és más, egészségesebb, becsületesebb irányban előre törni nem.

Azért várjuk mi oly epedve, hogy népünk gazdasági kérdésekre vessen magát, mert ott van a jólét.

* * *

(A tábornok ur haragszik.) Mult vasárnap reggel kinos és városszerte feltűnést keltő incidens történt a zalaegerszegi „Arany Bárány“ szálloda kávéházában. Elmondjuk az esetet teljesen szárazan, úgy, ahogy közzsájjra került.

Gyurics Belizár tábornok ur, a pécsi honvéd lovászdandár parancsnoka az itteni huszárosztály megsejmlélése végett Zalaegerszegen időzött. Vasárnap reggel korán kelt, miután falusi ismerőseit akarta meglátogatni. A tábornok ur ugyanis éveken keresztül volt Zalaegerszegen osztályparancsnok, tehát ismerős úgy a városban, mint a vidéken.

Lement a kávéházba reggelizni s a törzsvendégek asztala felé tartott. Minthogy a hivatalos órák nyáron 7-kor kezdődnek, a törzsvendégek is korán szokták reggelizni; egy pincér tehát Gyurics tábornok urat arra kérte, hogy méltóztassék a kegyelmes urnak másik asztalhoz ülni, mert az, amelyet kiszemelt, el van foglalva.

A tábornok ur efelett annyira felboszankodott, hogy szentori hangon kergette el a pincért, ezekkel a szavakkal:

Marsch, du ungarischer Vagabund.

Ahoz, hogy a tábornok ur a pincért leszidta, nekünk semmi közünk. Ez elvégre teljesen a vendég, a kávé és a pincér dolga. Az is lehet, hogy a pincér fellépésében volt valami, ami a tábornok urat bántotta. De ez szintén közömbös dolog. Ami ebben az esetben a közvéleményt érinti, az a bizonyos jelző, amit a Vagabund mellé ragasztott.

Miért volt az a pincér épen ungarischer Vagabund? Talán megalázó dolog magyarnak lenni és a saját pátriánkban szégyelnünk kell magunkat azért, mert magyarok vagyunk?

Igaz, hogy nem valami nagy az eset és nem is alkalmas arra, hogy nemzeti sérelmet kovásoljunk belőle. Még feljegyezni sem volna érdemes, ha nem volna annyira jellemző arra a felfogásra, amely magasabb katonai körökben már régidők óta uralkodik. Azt ugyan elismerik, hogy a magyar jó katona, csakhogy született csavargónak, betyárnak, olyan alacsonyabbrendű embernek tartják, aki lenézésre, lekicsinylésre méltó. A mélyesleges lenézés nyilvánul meg abban, hogy a Vagabund, a Hund és egyéb kraftandruokokhoz hozzá szokás ragasztani a magyar jelzőt. Mert csak így fejezi ki azt a felfogást, amelyet felőlünk az osztrák közvélemény táplál.

Sohasem hallottam még, hogy a német legényt a magyar katonatiszt, vagy tisztviselő sváb ökörnök titulálta volna; azt azonban tudom, hogy a magyar huszárnak sokszor volt már része az „ungarischer Mistviech“ cimben.

Teljesen mellékes volna, ha egy talán izgékonyabb, könnyebben haragra gerjedő katona véletlenül eiszólja magát. Hiszen ettől még dül össze Magyarország. De mikor lépten nyomon találkozunk a lekicsinyléssel, mégis csak elfogja az embert a keserűség.

A helyzetünk is olyan, hogy az érzékenykedés kétszeresen kifejlődik s a sovinizmus jogos és érthető.

Nemzeti hadseregünk nincs; minden büszkeségünk, jövendő reményünk a honvédség, amelyet magyarnak tudunk. És dagad a keblünk

az önértéztől, amikor a magyar fiuban azzal ébresztik fel az öntudatot, az ősi katonai erényeket, hogy: magyar fiu vagy és erre büszkének kell lenned; magyar vagy, tehát bátornak kell lenned. És meg vagyunk arról győződve, hogy ezzel neki lehet vinni a magyar katonát a poklok kapujának is.

Fájdalom, a magas helyről való lekicsinylések egész sora pedig azt mondja: a magyarságot szégyelni kell, mert a magyar osavargó; betyár.

Akár igaza van a közvéleménynek, akár nincs, ezeket a tanulságokat szokta levonni mindig, valahányszor elhangzik az: ungarischer Vagabund, ungarisches Mistviech.

Több lap szóvá tette ezt a kis incidenst, amelyről ezeket írják.

„A Nap“. A tábornok ur haragszik. Zalaegerszegen egy kávéházi afférről beszélnek most, melynek hőse Gyurics Boldizsár pécsi vezérőrnagy. Gyurics valamikor honvédhuszároronagy volt Zalaegerszegen s egykori ezredének, a hetes huszároknak megvizsgálására érkezett a városba. Tegnap reggel az „Arany Bárány“ szálló kávéházában reggelizni akart ülni a tábornok s véletlenül a törzsvendégek asztala felé indult. A pincér udvariasan figyelmeztette Gyuricsot, hogy az asztal le van foglalva, sőt nagy tiszteletudásában egyenesen kegyelmes urnak nevezte a tábornokot. A tábornok iszonyu dühbe gurult a figyelmeztetésre s toporzékolva kiáltott a pincérre:

— Was? . . . Marsch! Du ungarischer Vagabund!

A pincér mentegetőzni próbált, amire a vezérőrnagy folytatta a gyalázkodást s kardját rángatva szidta a magyar betyárokat. Az esetnek hamar híre terjedt s fölháborodással beszéltek a honvédtábornokról, aki hangosan gyalázza a magyarokat, ha véletlenül a törzsvendégek asztalához telepszik.

A „Zala“. Magyar gyalázó honvéd generális. Zalaegerszeg kinos szenzációja. Csodálatos a magyar természete. Közmondásos jószívűsége már sokszor kényes helyzetbe sodorta. Lemond minden jogáról, odaadja az utolsó falat kenyereit egy jó szóért.

Még csodálatosabb bárány türelme. Türi, hogy élőkődnek rajta, véret szívják évszázadokon keresztül s még ráadásul gorombáskodnak vele.

Jószívűségünket az osztrák kapzsiság alaposan kihasználja. Egy tapodtat sem tudunk tenni anélkül, hogy ebből az osztrák sógor hasznot ne huzna.

Jó, ezt még csak megtudjuk érteni, mert természetünk az, hogy az élelmesebb osztrák előtt, fájdalom, térdet hajtunk, hanem azt, hogy egy osztrák szívű katona, aki még hozzá honvéd ruhát hord, lepiszkítsa, legyalázza azt a nemzetet, amelyet ők ország-világ előtt a legvadabb sovinizmussal vádolnak, amelyet a nemzeti türelmetlenség élő példájául hoznak fel, ezt már józan ésszel nem tudjuk felfogni.

Napirenden van az, hogy az osztrák tiszték Magyarországon területén lepiszkolnak, legyaláznak bennünket. Jól emlékezhetünk rá, hogy tavaly a hadgyakorlatok alkalmával egy kanizsai kereskedőt gazemberezett le egy tábornok. A gazemberezés mellől természetesen a Kossuth-Hund, »kutya magyar« sem hiányzott.

Most ismét egy gyalázatos eset előtt állunk. Zalaegerszegen a Bárány-szálló kávéházban a helybeli fiatal embereknek van egy reggeliző törzsvendégek asztala, ahol az abonensek évek óta ülnek.

Ehhez az asztalhoz tegnap leült Gyurics Belizár honvéd-husár tábornok akkor, midőn az abonensek még nem voltak ott. A pincér — Szabó Lajos — alázatosan odament a tábornokhoz, s azt mondta:

— Kegyelmes uram, ez az abonensek asztala, akik mindjárt jönnek, kegyeskedjék másik asztalhoz átülni.

Gyurics Belizár m. kir. honvéd huszár tábornok erre iszonyu dühvel, ordítva rákiáltott a pincérre:

— Mars, du ungarischer Betyár, ungarischer Vagabund, takarodj, coki, mert leváglak!

A pincér természetesen visszavonult a kedves nyájaskodásra.

Ime, ez a száraz tényállítás, kommentárt nem füzünk sokat hozzá, csak megjegyezzük, hogy a honvéd huszárságot a magyar kincstár, az átkozott ungarische betyaren, vagabunden pénzéből, keserves izzadságából fizeti. A honvéd huszár tábornok, ha mint tábornok a közös törzstisztek közé, a közös vezérkarba van is sorozva, első sorban honvéd huszár tiszt, akiről pedig országvilág tudja, hogy a gavallérok leggavallérbjja, aki a pincérrel, még na be is van rugva, per édes fiam szokott beszélni. Micsoda gavalléria az, hogy a tábornok ur, ki mint magyar honvéd a magyar nemzet szolgálatában emelkedett a tábornoki rangra, a magyar fiut, — legyen az bárki — ungarischer Vagabundnak titulálja? Mit várjunk akkor a magyar nemzet elleni gyűlölettől lihegő osztrák zsoldosoktól, ha a magyar alkotmányra felesküdt magyar honvéd, mint — durva sértést vágja oda egy másik magyar arcába — a magyarságot?!

Harmadszor azt füzük eddigi megjegyzéseinkhez, hogy kár olyan diszes ruhát, mint a magyar tábornoki egyenruha, a melyet a király is leg-többször visel és így az még a legfőbb hadur szemében is a legbeesebbnek tünik fel, ilyen minősíthetetlen eljárással illetni.

A „Magyar Paizs“.

Pár napig itt időzött katonavizsgálaton Gyurics Belizár ur, különben a név itt teljesen mellékes — egy honvéd tábornok ur, s bizonyára kelletlen hangulatában katonásan rá dördült a pincérre: »Du ungarischer Betyár!« »Du ungarischer Vagabund!« Csakhogy ez a rá-dörrentés, amint az előbb említém, a pincér helyett a közfogalmu magyart érinti.

Nyelvi filozófia szempontjából előre megjegyzem, hogy netaláni vita esetén kerékvágásomból ki nem forgatnak sem a bírák, sem a filológusok, sem a böles nyelvész tanárok; ki nem forgathatnak abból a meggyőződéséből, hogy a Du ungarischer Vagabund itt nem azt teszi, hogy te magyar csavargó, hanem azt teszi, hogy te csavargó magyar. Egyébiránt végződjék akárhogy a vitatkozás, ellenfeleim is elismerik azt, hogy itt a magyar fogalmat a tábornok ur összekötötte a csavargó fogalommal és a csavargó fogalmat a magyar fogalommal. Sőt egy közös guzsussal egybekapkolta a betyárt, pincért, csavargót s ezt elnevezte magyarnak. Eppen úgy, mint mikor a bakancsos egybecsomagolja a kravatlit, a kafét, az überschhwung kenőcsöt, a fagyút, a pucpomádet, a tít, a cernát, a bakancsszeget s azt beleteszi a torniszterbe és az egészet elnevezi proprietének. Apróság.

A keleti katona despota. Mindenekfölötti hatalmas úr. Övé az erő s a hatalom. Urasága jogos. Van még néhány pap s ketten teszik az emberiséget. A pap a lélek, a katona a test. A többi semmi. Még a »proprietének« is kisebb. Még az állatnál is kisebb tekintélyű. Szelleme nincs, teste nyomorék. Különbén vagy pap, vagy katona volna. E fölött a miserábilis tömeg fölött méltán hatalmaskodhatik vala az ázsiai pap és katona.

Ennek a két rendnek a fölényi önérzete ma is megvan s itt is megvan, nálunk Európában és Magyarországon is. Van is alap rá. Hiszen a kiválóságuk is megvan. Hátha még hozzáveszszük a magasztos eszt, a melyért élnek. Hogy tovább ne menjünk, magamról veszek példát: büszke valék, nem csupán a testi épségre és erőre, hanem arra is méginkább, hogy fenséges célra vagyok rendelve: a nemzeti élet védelmére s a reglamából olvasott »erhabener Beruf« mozgatta mellemen a frájteri ugynevezett »armen lájbit«.

Csakhogy tisztelt uraim! és Méltóságos tábornok ur! a büszkeség nem arra való, hogy másnak az önértéztét tagadjuk. Legkevesbé annak

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

az önértékét, akinek a szolgálatában állunk. Ez pedig nem kisebb ur, mint maga a magyar nemzet. Nagyt változott a világ, a régi despota katona nem ismert maga felett hatalmat. Ő volt a nemzet. A mai katona pedig a nemzetnek egyik alárendelt tagja. Jogai mellett kötelessége is van, hogy a zsoldért védelmezze a nemzetet. Hogyan védelmezi a katona a nemzetét, ha arról kicsinylőleg szól? Már pedig a „csavargó magyar” féle kifejezés csak nem lehet dicséret, sem magasztaló.

A világ megváltozott tisztelt uraim! Az a régi állati tömeg, a mely nem volt sem pap sem katona, most már nem állati tömeg. Most sem pap, sem katona, mégis van érdeme, önértéke és tisztelet iránta. Földet művel, kenyeret szerez, bort sajtol mindnyájunk számára; a gyárakban izzad; művész palotákat épít; költői műveket alkot; helye van a nemzeti tanácsban s kormányozza még a katonákat is.

Tehát még ezekről a társtagokról sem szólhat kicsinylőleg a katona.

A régi keleti despota katona világból maradt fenn majdnem napjainkig az a tul önértékes szellem, melyet a „civil bagázs” lenéző kifejezése alatt ismerünk. De az idővel érdemet szerzett civil bagásznak előkerült az önértéke s megteremtődött benne az ellenszenv a hencegő de tartalmatlan katona iránt, felkerekedett a benne a guny a faszteret csapkodó, kardesőrtető „lajdinszók” iránt.

Hála Istennek azonban, a legújabb mai időben igen kevesen lehetnek az ilyenek, talán nincsenek is. A legújabb mai időben, úgy vélem, kilencvenkilenc százaléka a tiszteteknek iskolát végzett, értelmes, s önértékes de illedelmes ifjából áll, akik a civil világgal is elég jó egyetértésben és kölcsönös megbecsülésben vannak. Különösnek látja tehát a társadalom, ha egy magasabb rendű tiszt olyan fölépést tanusít, melyért a heves vérű ifjut is kemény kritika alá foghatja.

A zalaegerszegi társadalom megütközéssel vett hírt erről a kirohanásról. Ismerik itt személyét és katonai hivatásos pontosságát; egyebekben előnyeiről nem, de hátrányáról sem ismeretes. Itt volt százados ezélt 10—12 évvel. Aztán szédületes rohammal emelkedett a tábornokságig.

Hát hiszen nincsen abban semmi baj, ha emelkedik. Csak az volna baj, ha a magyarság iránti ellenszenv miatt emelkednék ilyen gyorsan, ilyen magas polcra, — még pedig honvédi méltóságra.

Kérdem már, hogyan védi meg azt a magyart, amelyet utál? Lélektani lehetetlenség.

Ámbár, hogy fölesküdt a magyar nemzet védelmére, fölesküdt a magyar alkotmányra; nem lehet az ember hí védelmezője annak, a miről megvetéssel beszél.

Hivatalos rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város 883/kig. 1887. sz. szabályrendelete alapján a szabadban fürdés tárgyában közzéteszem, hogy:

a Zala partján létesített bódé előtti víz részben, valamint — de csak az uszók részére — a Kis-malom alatt (az utóbbi helyen csak ideiglenesen) a fürdés szabad.

A bódé előtti helyen férfiak reggel 5—8-ig, délelőtt 11-től d. u. 2-ig és 6 óra után fürdhetnek, míg a nők délelőtt 8—11-ig s délután 1/2—6 óráig fürdhetnek.

A fentjelölt helyeken kívül a szabad fürdés büntetés terhe alatt tilos, tilos a mindkét nembeliek együttes fürdése, tilos a ruha nélküli fürdés és fürdés ürügye alatt a Zala balpartjára való átmenés, ott a növények letiprása, fürdés előtt vagy után a réten való kergetőzés. A nők fürdése alkalmával férfiaknak, a férfiak fürdése alkalmával nőknek a fürdőbódében vagy közelében tartózkodni tilos.

Ságy, rendőrkapitány.

II.

Közhirre teszem, hogy Zalaegerszeg r. t. város területén 1910 évre az 1907. évi XXXIII. tc. 10. §-a értelmében összeállított esküdtszéki alapsajstrom 1909. évi június hó 20-tól július hó 5-ig vagyis 15 napon át a polgármesteri iktatóban közzemlére kitétetett.

Jogában áll bárkinek azt betekinteni, ellene a kitűzött határidőn belül felszólámlással élni, vagy a beadott felszólámlások ellen 8 nap alatt észrevételeket tenni.

A felszólámlások vagy észrevételek alulírott polgármesternél írásban benyújthatók vagy szóval előterjeszthetők.

Zalaegerszeg, 1909. június 16-án.

Dr Korbai Károly polgármester.

Hírek.

A nők munkája.

A zalaegerszegi polgári leányiskolában minden reklám nélkül kiállították a női kézimunka tanfolyamon készült munkákat. Alig szerzett valaki tudomást a kiállításról. Legfeljebb a tanfolyamon résztvevők szülői, hozzátartozói és néhány érdeklődő nézte meg eddig a szorgalmas kezek munkáit. Mert az intézet s a tanfolyam vezetői szerénykedtek: a legnagyobb oszondben, kizárólag iskolai keretben akarták befejezni az első, alig néhány hónapra terjedő tanfolyamot.

Mi azonban felhívjuk a közönség figyelmét a szerény kiállításra. Akiket érdekel a szorgalom és serény munka eredménye; akik fel tudják fogni a női munka nagy gazdasági és szociális értékét, azok ne mulasszák el megnézni és megbírálani azt: mennyit lehet tenni igazi ambícióval, szakértelemmel és szorgalommal néhány hónap alatt.

Nem mondjuk, hogy nem volt már részünk külön-külön kézimunka kiállításokban is. De tanulságosabb gyűjteményt még eddig nálunk nem mutattak be. Itt nem az ötletszerű kézimunkagyártás, egyes kabinet darabokkal való tüntetés, hanem a női ujjak utólrhetetlen ügyességének rendszeres kiképzése ötlük a szemünkbe. Ennek pedig nagy hordereje van úgy gazdasági, mint szociális tekintetben.

Nagyon sokan vannak, akik nem tudják méltányolni a nők kézimunkáját, mert azt a fáradtságot és idővesztést, amelylyel ez a munkásság jár, nem tartják eléggé produktívnek. A gyáripar lesszállította a női kézimunka pénzben kifejezhető értékét s az élet kenyérharca, amely a nőket a kenyérkereseti pályákra hajtotta, elvonta a nőit ettől az igazán nőies foglalkozástól, amelyet az ő végtelenül finom, hajlékony és ügyes ujai teremtettek meg. A feminizmus pedig valósággal hadat izent a kézimunkának éppúgy, mint minden házas foglalkozásnak.

Általános lett az a nézet, hogy a kézimunkával való foglalkozás csak unaloműzésre való a jómódban élő hölgyeknek; vagy arra jó, hogy aki majdnem az éhenhalásra van kárthatva, a száraz kenyeret megkereshesse. Elfelejtették azonban azt, hogy a kézimunka mint mellékfoglalkozás milyen áldásos; és megfeledeztek arról, hogy a háztartásban mennyire nélkülözhetetlen a női ügyesség fejlettsége s pótolhatatlan, középorsu emberek által pénzért meg nem vehető a feleség és anya munkássága, nemes izlése, amelyeket fejleszt a kézimunkával való foglalkozás.

Az újabb időben eltűnt a himzöráma, a horgolt tű, a csipkeverő vánkös. Legfeljebb egy varrógép áll a sarokban gondosan letakarva. A varrógép pedig csak akkor zakatol, amikor bevonul a házi varrónő. A hölgyek inkább gyűlésekre járnak, sportot űznek, diplomákat szereznek.

Pedig ne tessék lekicsinyelni azt a horgolt csipkét, a himzést és a nők kezei által előállított százféle apróságot, mert ezek milliőkat erő nemzeti vagyont képviselnek. Hiszen milliőkat adunk a külföldnek ilyen dolgokért, különösen azóta, amióta asszonyaink elhanyagolják a kézimunkát.

Bőlos elhatározása a közoktatási kormánynak, hogy a polgári leányiskolák mellé kézimunka-tanfolyamokat szerveztet. A tanfolyamok nyoma néhány év alatt szembetűnő. A polgári iskolát végző leányok visszatérnek ehez a nőies foglalkozáshoz és a sok-sok, eddig kárba vesztett idő produktív munkában telik el.

A zalaegerszegi polgári leányiskolával kapcsolatosan a folyó tanévben nyit meg az első kézimunka tanfolyam. Hálával és köszönettel tartozik a város közönsége mindazoknak, akik létesítették. Kászonyi Mihály igazgató kezdemé-

nyezte s főispánunk támogatta a kivitelt. Ma pedig — alig néhány hónapi fennállás után — gyönyörködhetünk az eredményben, amely Szeléné Czöbel Aranka urasszonynak, a tanfolyam vezetőjének érdeme, aki páratlan ügyességgel, finom izléssel és fáradhatatlan buzgalommal oktatta a tanfolyam növendékeit.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a tanfolyam néhány év alatt kiváló eredményeket fog felmutatni, ha a város közönsége méltányolja annak munkáját azzal, hogy leányait kivétel nélkül beiratja a szorgalmas munkának és izlésnek műhelyébe.

A vármegyei bizottság. Zalaegerszegi törvényhatósági bizottsága folyó 1909 évi június hó 28-án délelőtt 10 órakon Zalaegerszegen, a vármegyei ház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyát képezik: 1. A m. vasuti bizottság javaslata a Balatonparti vasut segélyezésére megszavozott összegnek kölcsön útján leendő felvétele tárgyában. 2. A m. alispán jelentése a 8991/1900. sz. határozat folytán a földadó-kataszterről szóló törvény alapján teendő javaslat tárgyában. 3. (12.232/ni 909.) Vonyarcvashegy község képviselőtestületének a községi iskola kibővítése és az ezzel járó költségeknek kölcsön útján leendő fedezése tárgyában hozott határozata. 4. (10.428/ni 909.) Néhaj Szabó Lajos vármegyei iktató özvegyének szül. Pávek Mária zalaegerszegi lakosnak kérvénye özvegyi ellátásának és kiskora gyermeke neveltetési járuléklának megállapítása iránt. 5. (10.428/ni. 909.) Kránic Lukás József pocsatütti lakos és társai fellebbezése a pocsatütti bíró választás ellen. 6. 11.573/ni. 1909.) Tomasek Pál és társai fellebbezése a községi bíró választás ellen. 7. Gyömörey Gáspár gógánfai lakos fellebbezése Gógánfa községi képviselőtestületének Kurucz József községi bíró felmentése tárgyában hozott véghatározata ellen. Ezen tárgyak előkészítése céljából az állandó választmány reggeli 9 órakor tart ülést.

A városi képviselőtestület megalakulása. Folyó 1909. évi június hó 14-én délelőtt 10 órára tüzte ki Zalaegerszeg alispánja Zalaegerszeg rendezett tanácsu város képviselőtestületének megalakítását. Pontban délelőtt 10 órakor megnyitotta alispán ur a gyűlést, üdvözölte a megjelent képviselőket és megállapította, hogy az alakuló közgyűlés egybehívása törvényszerűen történt. Ezután felolvastatta a legtöbb adót fizetők névsorát, valamint az 1906. és a folyó évben megválasztott képviselők névjegyzékét; miután megállapította, hogy a megejtett választások ellen senki részéről sem adatott be fellebbezés, a képviselőtestület megalakulnak nyilvánította, buzdítván a képviselőket, hogy minden tehetségükkel törekedjenek a város erkölcsi és anyagi felvirágozását és jólétét előmozdítani.

Most dr. Korbai Károly polgármester emelkedett szólásra. Konstatálta, hogy a megejtett választás eredménye szerint legnagyobbbrészt a régi tagok kerültek ki győztesen az urnából, ami annak adja taubizonyosságát, hogy a megválasztott férfiak tudatában voltak a választók által rájuk ruházott tisztséggel egybekötött kötelességeknek és ennek közmegeledeésre meg is feleltek. Kéri őket, hogy az unjon megválasztottakat, hogy viseljék szívükön mindig és minden alkalommal városunk érdekeit és tevékenységükkel igyekezzenek ezt lehetőleg előmozdítani. Elnöklő alispán urat is kéri, hogy úgy, mint eddig, ezentul is legyen pártfogója és hathatós támogatója, védője és elősegítője városunknak, hogy ez megfelelhessen azon várakozásnak, melyet hozzá nem csak mint rendezett tanácsu városhoz, hanem mint e nagy és tekintélyes vármegye központjához joggal fűznek. Ezután megköszönte alispán urnak a fáradságot, a melyet a képviselőtestület megalakítása körül tanusítani szives volt. Polgármester beszédét többször szakították meg a képviselők helyesléseikkel s az alispánt megőljenezték. Árvay Lajos alispán megköszönte a képviselőknek az ovációt s igéretet tett arra, hogy a mint eddig tette, a jövőben is hathatósan törekszik majd a város kulturális fejlődésének támogatására, hivatalosan állásánál fogva és privát uton, mint a város szülötte és polgára, mert ő is szíven hordja Zalaegerszeg fejlődését és esőrehaladását.

Hivatalvizsgálat. Gróf Batthyány Pál főispán ur őméltósága a mult héten megvizsgálta a pacsai és keszthelyi járási főszolgabírói hivata-

lokat, ahol mindent rendben talált; Takách Imre főszolgabírónak a tapasztalt rend és pontosságért, a mintaszerű kezelésért meleg elismerését fejezte ki. A jövő héten a letenyei (21-én), a novai (23-án) és az alsólendvai (25-én) főszolgabírói hivatalokat fogja öméltsége megvizsgálni.

Bírósági áthelyezés. A király Siposs József zalaegerszegi kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben saját kérelmére a zalaegerszegi törvényszékhez leendő áthelyezését megengedte.

Gyászhir. Dr. Józsa Fábán tb. m. főorvost, alsólendvai járásorvost súlyos csapás érte. Egyetlen kis fiaeskája, György, tíz hónapos korában agyhártya gyulladásban meghalt.

Harangszentelés. Jánka hegyközség új harangot szerzett s annak ünnepélyes felszentelése e hó 29-én, Péter és Pál napján délelőtt fél tíz órakor lesz.

Ifjúsági céllövő verseny. Szerdán tartották meg a zalaegerszegi főgimnázium ifjúsági céllövő versenyét, a bozsoki erdő egyik tisztásán. A verseny iránt nagy volt az érdeklődés. Szép közönség gyűlt össze s az ifjak buzdítására értékes díjakat tüztek ki. A versenyben a VII-ik és VIII-ik osztály tanulói közül huszonhatan vettek részt. Ötös csoportokban löttek, a rendes katonai Mannlicher fegyverekkel. Az öt tancsítábla 400 lépés távolságban volt felállítva. Minden ifju tíz golyót lőtt ki s a tüzelésre tizenöt perc idejük volt. A fiuk jól löttek, dacára annak, hogy a gyakorlást csak januárban kezdték meg. Igaz ugyan, hogy a versenyből nem mind azok kerültek ki győztesen, akik évközben legjobban löttek, de a véletlennek minden verseny-nél nagy szerepe van s egyik-másik ifjut elfoglaltá tette a nagy közönség, amely érdeklődéssel nézte a versenyt. Az eredmény általában véve még is meglepő. Nem ment éppen ritkaság számba az, hogy mind a tíz golyó céltáblát talált, az egységeket azonban a centrumhoz való közelség vagy távolság szerint számították.

A lövés jó másfél óráig tartott. A verseny befejeztével Gaál Andor huszár főhadnagy és Kulesár Gyula tanár, a lövészs-csapat oktatói, a fiukat szakaszba állították s Medgyesi Lajos főgimnáziumi igazgató szép beszédet intézett a közönséghez és az ifjakhoz. Kifejtette a céllövészet fontosságát úgy nemzeti, mint pedagógiai szempontból. A történelemmel igazolta, hogy az örök béke egy elérhetetlen ideál, tehát minden nemzetnek gondoskodnia kell arról, hogy ha a harcra állítja a végzet, az önvédelemre mindenkor készen álljon. A katonai kiképzés nem áll ellentétben az iskola céljával, sőt az iskola munkáját támogatja, mert a fegyverrel bábó ifju önértetét emeli, rendre és fegyelemre szoktatja. Köszönetet mond Tantossy Sándor huszár alezredesnek, aki segítségére volt az iskolának abban, hogy a tanfolyam létesülhessen s az ifjuság a gyakorlatokat kellő felszerelés híján is megkezdhesse; továbbá Gaál Andor főhadnagynak, aki az ifjuság iránti szeretetből önzetlenül vállalkozott az ifjak kiképzésére; az altiszteknek, akik a gyakorlatok alkalmával segítettek; végül a közönségnek, amelynek áldozatkészsége lehetővé tette, hogy az első verseny alkalmával értékes jutalomdíjak voltak kifizethetők.

Ezután Medgyesi Lajosné urnő kiosztotta a díjakat és Szücs Bébi urleány feltűzte a lövészs-érmeket, amelyeket a közoktatási miniszter küldött. Díjat nyertek: Császár Pál VII. oszt. tanuló 36 egységgel (I. díj, báró Solymossy Ödönné urasszony ajándéka, ezüst cigarettaszelence a Solymossy és Zichy-család címereivel díszítve); Gráner Lajos VIII. oszt. tanuló, 29 egységgel (II. díj, báró Solymossy Ödönné urasszony ajándéka, ezüst fogantyus angol bot); Várady Sándor VI. oszt. tanuló, 28 egységgel (II. díj, ezüst cigarettaszelence és gyufatartó a „Zalamegye“ szerkesztőségének gyűjtéséből); Molnár Mihály VIII. oszt. tanuló, 26 egységgel (III. díj, ezüst tintatartó, a huszár tisztikar adománya); Schönauer Oszkár VII. oszt. tanuló, 26 egységgel (IV. díj, teakészlet, a tanári kar ajándéka); Kiss Lajos VII. osztályu tanuló, 25 egységgel (V. díj, ezüst cigarettatárcsa); Heinecz István VIII. oszt. tanuló, 21 egységgel (VI. díj, ezüst fogantyus bot, a „Zalamegye“ szerkesztőségének gyűjtéséből); Köhler Béla VII. oszt. tanuló, 19 egységgel (VII. díj, nyakkendő tű, a „Zalamegye“ szerkesztőségének gyűjtéséből).

Az ifjúsági verseny után gömblovészet volt, amelyben sokan részt vettek s a közönségnek alkalma volt Mező Kálmán és Barcza főhadnagyk és Schmiedt Pál hadnagy mesteri lövészeiben gyönyörködni.

A napot vidám mulatság zárta be. Az erdőben Heinecz János vendéglős konyhát állítottatott s asztalokat terítettett. Vacsora után az ifjuság táncra perdült és tűzijátékot rendezett. A susztorgó rakétákból ragyogó csillagok szálltak fel a felhőtlen égbe. Kár, hogy az idő hűvöse fordult s a mulatságnak hamar véget vetett.

Kataszteri tisztviselők kinevezése. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a földadó kataszter kiigazítási munkálatokhoz a Szombathelyen állomásozó VI. számú m. kir. kataszteri helyszínelési felügyelőség működési területére Oderszky Lajost, Csarta Kálmánt, Asbóth Józsefet, Döry Elekot, Körmeny Ferencet, Ihrig Ernőt, Horváth Miklóst, Grónay Imrét, Bach Lászlót, Kerpely Bélát, Major Lászlót, Balogh Gyulát, Alexy Bélát, Börehner Lászlót, Békeffy Györgyöt, Keszthelyi Károlyt, Vladár Gyulát, Takách Elemért, Vikár Elemért, Vattay Ferencet, Bognár Istvánt ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká, Báthly Bélát ideiglenes minőségű fogalmazóvá, Szabdeffy Jánost, Kias Jánost, Majthényi Lászlót ideiglenes minőségű irodatiszteké nevezte ki.

A főgimnázium majálisa. Gyönyörű időben vonult ki múlt vasárnap a főgimnázium ifjusága az alsóerdőbe, hogy szokásos nyári mulatságát megtartsa. A rezes banda hangjai mellett vidáman lépkedtek a fiuk s a délelőtt pompás jókedvben telt el. Délután azonban megzavarta a mulatságot az eső. Ép amikor a legtöbb kocsit robogott az erdő felé, megdördült az ég s zuhogó zápor ömlött alá. Szerencsére tágas sátrak voltak felállítva, amelyek alatt meghúzódhatott a közönség. Másfél óra múlva kiderült ugyan, de a városi közönség, amely más években nagy számban kereste fel a mulatságot, elmaradt. Estére kelve újra beborult s mindenki sietett haza.

Megjutalmazott iparos tanonc. A zalaegerszegi iparos tanonc iskola évvizsgálata alkalmával szép ünnepély keretében tüntette ki a tanstület Gergál József asztalos tanoncot, aki Lendvai László asztalos mester műhelyében dolgozik és szorgalmával kivált tanulóitársai közül. A derék fiu 100 K jutalmat kapott a kereskedelmi ministeriumtól. Az ünnepélyen megjelent Arvai Lajos alispán, Dr. Korbai Károly polgármester, Körössy Sándor kir. tanfelügyelő és több vendég.

Cyklon. A múlt héten esőt kaptunk, amely erős széllel jött északnyugat felől. Teskánd község egőik végén oly óriás forgószél esapott keresztül, hogy Gehér János és Kámán István házaiknak tetejét teljesen leszedte s az udvarba csapta. A falu másik végén alig éreztek nagyobb szelet. Ugy látszik, a forgó szélnek ott volt a középpontja, ahol rombolt és pusztított.

Felülfizetések. A Zalaszentgróti és vidékének ifjusága által a zalaszentgróti Erzsébet liget kibővítése céljaira f. hó 10-én, Urnapján rendezett, fényes sikerű táncmulatság alkalmával felülfizettek: Varga Károly 10 koronát, Schneller Jenő, Berényi Jenő, Malatinszky Lajos, Reischl Gyula, Novák Domonkos 5—5 kor, Semetke József 4 kor, Mittelmayer József, Kublia János, Rosenkrantz István, Prangner György 3—3 korona. Beck Zsigmond, Mayer János, Viasz József, Kober János, Szekeres Jenő, Benkő Lajos, Bognár Jenő, Baum János, Paál Viktor, Kellner Győző, Tamássy István, Grünwald Samu, Fridrich József, Burgits Anna 2—2 koronát. Dr. Kassay Győző, Zdrávy Árpád, Fekete Ervin, Kreutzer Dezső, Varga Miklós, Szücs Imre, Politzer Adolf, Strasser Elvira, Köszeghy Zsigmond, özv. Kuro Lajosné, Oppenheim, Kren Rudolfné, Horváth Jenő, Hamburger Mihály, Stern Mauóné, Rechnitzer Ferencné, Politzer Mór, Kovács Ferenc, Weltner Ödön, Bonyhárt Pál, N. N. 1—1 koronát, Egyed Ferenc, Schaffer Jenő és István 20—20 fillért.

Iskolatársak találkozása. Farkas Margit és Mayerhofer Franciska felkértek volt iskolatársait, — kik 1902-ben végezték a nagykanizsai polg. iskola IV. osztályát — hogy a hét éves találkozon július hó 1-én sziveskedjék megjelenni.

Nagy tűz. Tűrjéről írják, hogy pénteken nagy tűzvész dühöngött, amely husz lakóházat és

harmincöt melléképületet hamvasztott el. A veszedelemnek emberáldozata is volt. Módlér Mihály 68 éves gazda pénzét akarta megmenteni, berohant az égő házba, de nem tudott kijönni, mert egy égő gerenda elzárta az útját. Ott pusztult el a tűzben. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen. A szélviharban alig lehetett mentésre gondolni. A zalaszentgróti tűzoltóknak sikerült a tüzet nagy későn lokalizálni.

Villámcsapás. Vasárnap délután Német István zalaegerszegi lakosnak a Gógán hegyen lévő lakásába a villám lecsapott és azt felgyújtotta. A tüzet a városban csakhamar észrevették, a tűzoltócsapat 15 tagja kivonult és sikerült a tüzet lokalizálni. Német hajléka azonban földig égett.

Prédikálás a vonat tetejéről. A múlt hét egyik napján a Nagykanizsáról Csáktornya felé induló vonat utasai nem mindennapi jelenetek voltak véletlen tanui. Murakirály és Kisszabodka között a vonat hirtelenül megállt. Az utasok s a vonatkísérő személyzet ijedten ugráltak le a vonatról, de csakhamar megnyugodtak, mikor a sietve odaérkezett pályádr, aki szabályszerű jelzéssel a vonatot megállította, elmondta a megállás okát s az egyik kocsi mutatót, melynek tetején egy pap állott, élénken gesztikulálva. Csudálkozva nézték a szokatlan helyen utazó lelkiajtát, aki a kalauzok hívására sem akart onnan leszállani. »Itt jobban látom a vidéket — mondá — és az emberek is jobban láthatnak engem, tehát sokkal hathatósabban végezhetem hittérítői küldetésemet«. Nagy nehezen sikerült végre leeselni a buzgó hittérítőt, kiről azután megállapították, hogy a zágrábi egyházközség területébe tartozó falakész, akit Csáktornyan átadtak a rendőrségnek.

A muraszombati vasút új menetrendje. A körmen—muraszombati h. é. vasút részvénytársaság legutóbbi gyűlésén felkérte Barthalos István és Pósfay Pongrácz igazgatósági tagokat, hogy a vasút jelenlegi kedvezőtlen menetrendjének megváltoztatása céljából legyenek lépéseket az államvasutak igazgatóságánál. Értesülésünk szerint a menetrendet a következőleg óhajtanák megváltoztatni. A kora hajnalban és reggel háromnegyed 7-kor Muraszombatról induló vonatokat legalább másfél órával későbbben indítanák, de azért rendes időben érkezzenek Körmenre. Ugyancsak későbbben kellene a délutáni vonatnak indulni, még pedig 6 órakor. Körmenről Muraszombatba már egészen gyökeres változtatást terveznek. Az első hajnali vonat változatlanul megmaradna. A Körmenről reggel fél 7 órakor induló vonat egészen elmaradna, hanem ehelyett déli 1 óra után kellene egy vonatnak indulni, amely 4 és 5 óra között érne Muraszombatba. Elmaradna a harmadik, s most délután 4 óra 20 perckor Körmenről induló vonat is, s ehelyett este fél 8 órakor indulna egy vonat, amely 11 és 12 óra között éjjel érkezne Muraszombatba.

Leégett falu. Batyk községben eddig ismeretlen módon tűz támadt és a nagy szárazságban csakhamar mintegy 30 lakóház, a hozzájuk tartozó gazdasági épületekkel lángokban állott. A tűznél megjelentek a szomszédos községek lakosai, a kik derekasan hozzáálltak az oltáshoz és mentéshez; azonban olyan nagy hőség uralkodott az égő házak körül, hogy életveszély nélkül alig lehetett közel jutni. Így aztán sokaknak tétlenül kellett ölberakott kézzel nézni, mint emészti föl a romboló elem az emberek keservesen megszerzett vagyonát. A kár nagy, a miből kevés térül meg biztosítás révén.

Új gyalogjáró. Említettük, hogy a Batthyány utca dereka táján lévő nagy kőhid keleti oldalára gyalogjárót létesít a város, abból a célból, hogy a különben is szűk hid elkerülésével a közlekedést megkönnyítse. A gyalogjárót a hid keleti oldalán a hidhoz erősítik s karkákkal látják el. Szükséget pótol ez a gyalogjáró, mert ha a hidon kocsis megy, vagy a csordát, vagy a sertésfalkát hajtják át, a közlekedés, főként nőknek és gyermekeknek veszélyes. Akárhányszor megtörtént, hogy gyalog ember kénytelen volt a hid közepétől visszamenni, nehogy elgázolják. A gyalogjáró építését már a legközelebbi napokban megkezdik és remélhetőleg rövid idő alatt be is fejezik.

Borhamisítók törzskönyve. Az új bortörvény megteremtette ezt is. A törvény ugyanis intézkedik, hogy nem minden esetben, tehát kevésbé súlyos esetekben nem vonandó el a büntetés kiegészítésképpen az italmérségi engedély. A kitölt

azonban elvonják, az öt éven belül nem kaphatja vissza az italmérsi engedélyt. A pénzügyminisztérium utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy azokról, kiktől öt évre elvonták az italmérsi engedélyt, vezessenek rendes törzskönyvet.

Békés rokonok. Kálmán János szentgyörgyvölgyi gazda a korcsmában együtt borozott vejeivel, Hári Péterrel. Borközi állapotban a két ember összeveszett s az após dühében úgy megbískázta Hárít, hogy a szegényt lepedőben vitték haza.

A tudós asszony. Egy nagykanizsai asszonyt súlyos betegen szállítottak be az ottani kórházba. Oriási vérzése volt a szegény asszonynak, úgy, hogy alig lehetett a kórházba jutni vele. Ott ágyba fektették, ahol csakhamar megvallotta, hogy egy tudós asszony műtétet hajtott rajta végre, amely azonban nem sikerült s ez okozta a roppant nagy vérzést. Az asszony azt is bevallotta, hogy három hónappal előbb ugyanez a néni szintén hajtott rajta végre ilyen műtétet, azonban ez sem sikerült. L. I-né ezen vallomása alapján a rendőrség a lelketlen asszony ellen megindította a bünvádi eljárást.

Nemzetközi vadászkiállítás. Bécsben a jövő 1910. évben nagy, nemzetközi vadászati kiállítást rendeznek. Ennek keretében bemutatásra kerülnek a vadászás módjai és a vadászok által használt eszközök és fegyverek. A magyar kiállítás ezen részében a magyar királyi kormány kiállítatni kívánja az ország különböző vidékeiről származó mindennemű vadászó eszközöket, fegyvereket, hurkokat, csabdákat, fogóvasakat s mindazon eszközöket, a miket vadászok használnak. 66786/VI. a. 909. szám alatt kibocsátott rendeletében felhívja tehát a hatóságokat, hogy ezeket az eszközöket összegyűjtve a m. kir. mezőgazdasági muzeumba (Budapest, Városliget) küldjék be. Hasznos szolgálatot tesznek tehát azok, a kik a birtokukban levő ilyen eszközöket a község előljáróságának használatra átadják, amelyek elszállításukról idejében gondoskodnak.

Öngyilkosság. Pető Pál karácsonfai gazdaember egy idő óta buskomorságba esett. Hozzá tartozói hiába igyekeztek őt jobb hangulatra bírni, Pető csak szomorkodott tovább anélkül, hogy ennek okát adta volna. A napokban kiment a falu határában levő malomárokhoz, ott a vízbe ugrott és abba belefullt. Csak később vetették észre és húzták ki a szerencsétlen embert, akit azután nagy részvéttel kísértek nyugalomra.

Akik alamizsnából élnek. Sokan vannak, akik a mások könnyőreletességéből, alamizsnából akarnak munka nélkül megélni. Különösen Oroszország ontja az ilyen élősdieket, akik a szabad Magyarországon csapatosan kóborolnak s rettenetes meséket hazudozva segélyt kunyorálnak. Ezek a száználmas kinézésű karavánok a legtöbbször csaló közkereseti társaságok, amelyek sohasom látták Oroszországot, hanem galiciákból állanak. Sokszor csak egy-egy koldulási turrá állanak össze, utközben kiegészítik a társaságot mindenféle nyomorékkal, csavargóval s a jó szíveket adakozásra kényszerítik keserves lamentációikkal. Az emberi nyomort enyhíteni felebaráti kötelesség, de a parazitákat és munkátlanokat táplálni ostobaság. Jó lesz tehát ezeknek a könyöradomány gyűjtőknek irásait, ezeket le egy ilyen bandát, amelyről kisült, hogy menekülők ugyan, de csak a bíróságok előtt menekülnek s eszük ágában sincs a kivándorlás, a kocsikat közös pénzen vették s a begyűlt adományokon betéjeik arányában megosztottak. Zalavármegyében is megjelent egy több kocsiból álló csapat, amelyet mindenütt támogatnak, mert valóságos szánalom rájuk nézni. Nem egészen bizonyos, hogy menekülők vagy csalók-e? Azt mondják, Fuméig kocsin akarnak menni s onnan áthajóznak az újvilágba.

Felvágták a hasát. Dávid Mihály boeskaik gazdálkodó hazafelé ballagott a hegyről. Többben hozzá csatlakoztak és beszélgetve mentek tovább. Az egyik állítólag szó nélkül felvágta Dávidnak a hasát, úgy hogy belei kifordultak és nyomban összeesett. Beszállították a kórházba. A tettest letartóztatták.

Összeírják a gólya néniét. Zalavármegye alispánja 11799 számú rendeletével elrendelte, hogy a vármegye területén lévő okleveles és

bivatalos bábákat összeírják s utóbbiak rendszeres készpénz fizetését is kimutassák a hatóságok.

Az angyalcsináló. Zalavármegyében is egyre terjed az emberirtó bűn, amely elnépteleníti a falvakat. Mindenütt akad egy-egy lelketlen asszony, aki jó pénzért szívesen ad tanácsot, hogy miként kell az anyaságtól megszabadulni. Gerencsér Józsefné és Kepes Istvánné radamosi asszonyok — mind a kettő több gyermekes anya — sokalták az áldást, tehát Völgyi Rozíhoz fordultak, aki már régen üzi az angyalcsinálást. A kuruzslónő azután kezelés alá fogta az asszonyokat. Orvosságot adott nekik, majd műtétet hajtott végre, amelybe a két szerencsétlen májdnem belepusztult. Völgyi Rozit letartóztatták.

Daruvár fürdő. Kitűnő gyógyhatású vas és iszapfürdőink használatára naponta számos és elsőkelő vendég érkezik. A bérlő mindent elkövet, hogy a fürdőt a mai kor szellemére emelje, a lakások ujonnan butorozva, levegő és nap fürdők a júliusi erdő magaslatán létesítve, melyek egészségi szempontból kitűnőek. És így fürdők bátran felveszi a versenyt bármely más elsőrendű iszap fürdővel.

Szerencsétlenül járt vasúti munkás. Horvát József évek óta raktármunkás volt a zalaszentiváni vasúti állomáson. Teendői közé tartozott a vasuton érkezett áruknak kirakása és a továbbításra váró áruknak a kocsikba való berakása. Amint ebbeli teendőit végezte, az egyik vonat megindult, a kocsikban felhalmozott rekeszek helyükből megmozdulva, Horvátra estek s ez olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy dacára a gyors és gondos orvosi gyógykezelésnek, néhány nap múlva meghalt.

Ifjusági Lapok. Ujból csak dicsérettel emlékezhetünk meg diákságunknak ezen kedvelt lapjáról. Örömmel látjuk, hogy ugy tartalomban, mint illusztrációkban mindinkább gazdagodik és minden kérdést felölel, ami a tanuló ifjúságot érdekli. Ismeretterjesztő és szórakoztató cikkei, ugyszintén szebbnél-szebb közleményei hasznosak és gyönyörködtetők és minden diákot érdekelnek. Azonkívül pályázatait által munkára, nemcsak versenyre ösztönzi az ifjúságot, módot nyújtván arra, hogy képességeiket összemérjék. Az Ifjusági Lapok munkatársai irodalmunk legkiválóbbjai: P. Ábrahám Ernő, Apor László, Balla Ignác, Balla Miklós, Bányai Elemér, Bíró Lajos, Cholnoky Viktor, Csáth Géza, Feleki Sándor, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Nádas Pál, Nógrádi László, Pásztor Árpád, Szini Gyula, Tonelli Sándor. A sakkrovatot Maróczy Géza vezeti. Jól teszi minden szülő, ha ezen lapot megrendeli diákfia részére, mert hasznosabb és olcsóbb ajándékot nem nyújthatna gyermekének. Az Ifjusági Lapok előfizetési ára egész évre 4 kor. 80 fill., fél évre 2 kor. 40 fill., negyed évre 1 kor. 20 fill., egyes szám ára 12 fill. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.

Eljegyzési - és „Hennebeg“
Lakodalmi - selyem 1 K 35 f-től
Damast - feljebb bérmentve és
Eolienne - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 1-6	Kor. 1-6
búza		15.—	—.—
rozs		9.70	—.—
árpa		8.50	—.—
zab		9.20	—.—
tengeri		8.80	—.—

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp Anatherin

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-erőme
60 f. Valódi csakis, ha
cégemmel van ellátva.

TARCSA - gyógyfürdő
Vasmegyében.
(A magyar Franzensbad.)

Speciális női és szivgyógyfürdő.

Hidegvizgyógyintézet. Világhírű vaslápja a franzensbadival egyenértékű, sőt a marienbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szénasavas fürdők. Glaubersós-vasas és lithion tartalmu alkalikus sós források. Páratlan gyógyhatásu vérszegénység, csúsz, huygysavas diathesis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek hurutos bántalmái ellen. Fürdőorvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanársegéd és dr. Glück Gyula. Évad május 20-tól szeptember 15-ig, esetleg végeig. Vasut, posta, távirda és telefon állomás. Közvetlen vasuti kocsik közlekedés „Tarcsa-fürdő“ felirattal. Vilányvilágítás, fenyvesek. Kivánatra prospektus.

Egy csinos üzleti pénztár

tükörrel, márványasztallal és fiókokkal, helyszüke miatt jutányos áron eladó

Vidor Lipótnál Zalaegerszegen.

Hölgyek
és
anyák
figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruhácskák, tavaszi gyermek-kabátkák, köténykék luszter- és vászon kivitelben 1—14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legolcsóbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy fűszerüzletemben naponta

friss házikenyér

kapható, melynek kitűnő ízéről egyszeri próbával bárki is meggyőződhetik és bízton hiszem, hogy az első kísérlet után állandó vevőm marad.

Legelőkelőbb háziasszonyok ma már nálam fedezik kenyérszükségletüket.

Minden hétfőn frissen sült tejes sütemény (kuglóf) 4 filléres darabokban kapható.

Keresztelőkre és pasztákhoz szükséges sütemények elkészítését a legolcsóbb áron vállalom el. Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

ZEISLER R.

fűszerkereskedő

VLASSICS GYULA-utca.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legtöbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága** (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hirneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crém teljesen **ártalmatlan**.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és a Margit-pouder (fehér, rózsaszín és crème színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Zalaegerszegen:

Kocsuba Emil gyógytárában.

Egy régi, jó forgalmu
bolthelyiség lakással együtt
augusztus 1-ére kiadó Németh Gábor
kályhásmeister urnál, Csányi-utca 18-ik
számu házában

munkás-hiányt

a mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig

„PLANO“ kéveköto aratógépek,
„PLANO“ marokrakó aratógépek,
„PLANO“ fűkaszaló gépek,
„PLANO“ acélgerelyék önműködő kiürítéssel,
„PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó
jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Munkások: Budapest, 16 posta, postafiók 120. sz. intézendők.

UNGER ANTAL

könyvnyomdája

ZALAEGRSZEGEN.

== Készit ==
mindennemű nyomtatványokat a leg-
szebb kivitelben.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében
ZALAEGRSZEGEN.

tiszta bitumból készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

tetőfedőanyag

**Nagyérdemű közönség
figyelmébe!**

Férjem elhalálása alkalmából tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy az üzletet tovább vezetem és mindennemű új és javítandó munkákat elvállalok.

Szíves pártfogásukat és további bizalmukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

özv. Csik Lászlóné
kocsifényező és kárpos.

HAZAI GYÁRTMÁNYU

kosár és fonott BUTOROK

különösen utazó-, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény-, vessző-, spanyolnád- és bambuszból készült gyönyörű kivitelű butor, végül változatos dísz tárgy jutányos

áron kapható:

a Kosár- és fonott-butor telepen

MURAVID
(Zalamegye).

ÁLLOMÁS:

Kotor-Alsódomboru.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Házikisasszonyt

keres egy a fővárosban élő magányos urinő augusztus második felében való belépésre. Föltételek: jó családból való származás, polgári műveltség és főleg jártasság a főzésben és a háztartás minden ágában. Arcképpel és esetleges bizonyítványokkal fölszerelt ajánlatok a fizetési igény megjelölésével a kiadóhivatal által megadandó címre küldendők.

HIRDETÉSEK
felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa **Kühne Ferenc utóda**, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz., ajánlja dúsán felzerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindennemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzék „Méhészeti útmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bármilyen utasítások és tanácsok is kívánatra közöltetnek.

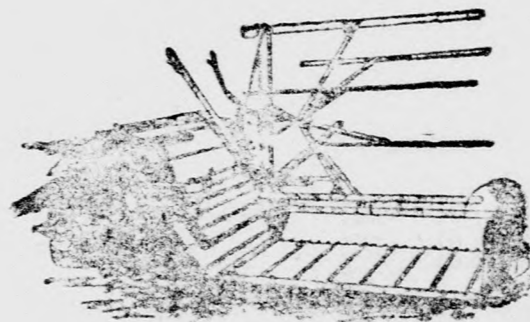
DARUVÁR FÜRDŐ
Szilványbányán, a Déli vasút állomása.

Vasas- és iszaphőforrások 34°-50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fango gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők, szabadban való fekvés és hizókúra. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénység, csúznál, köszvény, valamint idegfájdalmaknál, különösen iachiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a **fürdőigazgatóság.**

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik földművelés és kévekető aratógépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

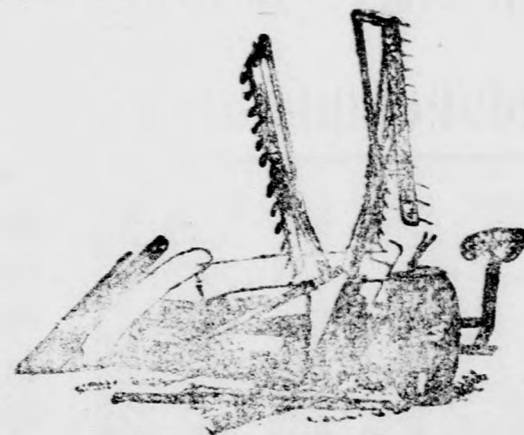
kévekető,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

fákaszító,

aratógépek stb.

Mertellen kivül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO
északamerikai fákaszító- és aratógépgyár.

!!! A világ legerősebb gyártmánya !!!

Vetérkönyvvel: Kornstein Gyula Sándor BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 23. sz.

Utazók és úrvándorok uton nincsenek.

Közvetlen kérdések és kérések kérésnek.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.
vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáky-u. 3.

SPECIÁL-GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Legnagyobb kitüntetés.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik fűszer- és rövidáru nagykereskedésembe.

Reich Samu.

A francia kozmetika diadala.

Teljes keblet kap a **LAVALIER ELIXIR** használata által.

Különleg használandó, biztosan ható készítménye Lavalier-nek, Páris. Ára palackonként 8 K.— Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben, vagy utánvétellel a Lavalier-raktár útján, Wien, I. Karlsplatz 3.

Hernek, Páris. Ára palackonként 8 K.— Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben, vagy utánvétellel a Lavalier-raktár útján, Wien, I. Karlsplatz 3.

Ritka

alkalom még rövid ideig!!
!
 alkalom még rövid ideig!!

Finom férfi gypju kalap	3 K-tól feljebb
nyúlször	5 »
cheviot öltöny	25 »
gyermek lüszter	9 korona
mosó	3 »
Férfi pique elejű ing	2.70 »
szines	2.80 »
angol sephier	4.50 »
selyem nyakkendő drb	— .50 »
glacé-keztü párja	2.40 »
kötött harisnya párja	— .42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül

KOREIN VIKTOR

„KALAPKIRÁLY“-nál.

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott „KULCCSAL“

Minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek Budapest.

Védjegy: „Hergony“

A Liniment. Capsici comp., a Hergony-Pain-Expeller patéja

egy régiónek bizonyult báziszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőzvetlenül, csúszl és meghűtésekkel bedörzseles-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Hergony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 30 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz“, Frágbán. Elisabethstrasse 6 nos. Mindennap üzemel.

Czementthordó.

Felkérem azokat az urakat, kik cementhordókat óhajtanak csináltatni, hogy velem azt mielőbb közöljék, mert az idő rövid s az idei megrendelés valószínűleg tömeges lesz az országban, — nehogy a cég elfoglaltsága miatt az utolsó napokra hagyja az elkészítést.

Páslek Lajos

szőlőbirtokos.

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee“ kévekötő aratógép,
- „Milwaukee“ marokrakó aratógép,
- „Milwaukee“ fűkaszálo gép,
- „Milwaukee“ aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee“ köszörülőgép,

melyek az egész világon és ujabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Magbízható ügyelők és képviselők az ország minden részében keresztek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építettő közönség szives tudomására adni, hogy zalalövői deszkametszőmön jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder régi árait, a felhalmozódott nagy készletem miatt

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

zalalövői metszőmön
meglepő olcsó árak

mellét eszközölheti.

Nagyobb vételeknél
 külön árengedmény!

Tisztelettel
FRIM JÓNAS
 gőzfűrésztulajdonos
 Zalalövön.